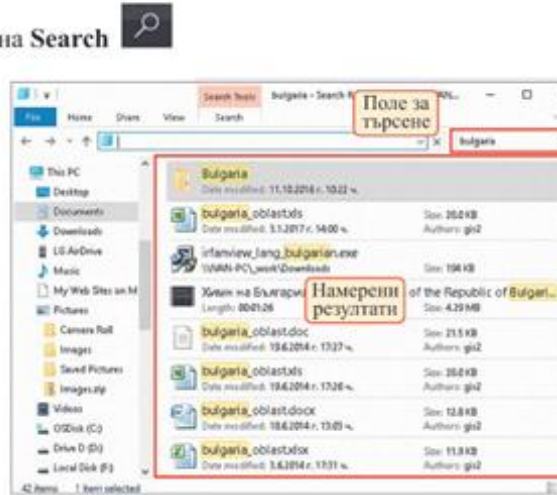

Търсене на информация

В ОС Windows 10 има различни начина за бързо търсене на файлове, папки, програми и др.:

- Поле за търсене, което се визуализира чрез бутона **Search** от лентата на задачи (**Taskbar**) (фиг. 1). То се използва за търсене на файлове, папки, програми, имейл съобщения. Щракнете върху бутона **Search**, след което въведете дума или част от дума в полето за търсене. Докато въвеждате знаците, в менюто започват да се появяват елементи, съответстващи на въведения текст.

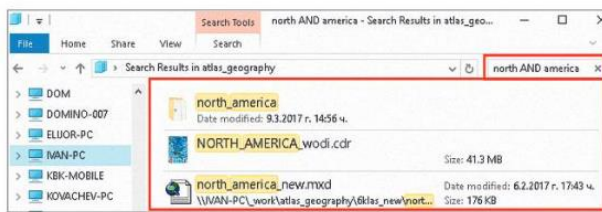
- Поле за търсене в програмата File Explorer. Използва се, когато търсите файл или папка, за които знаете, че се съхраняват в конкретно физическо устройство или в друга папка. Докато въвеждате думата, в прозореца започват да се появяват всички папки и файлове, съдържащи въвежданите знаци (фиг. 2).

За по-бързо и ефективно търсене трябва да използвате всички предоставени възможности от ОС Windows. Основните критерии за търсене са свързани с характеристиките на файловете – име, тип, време на създаване, последна промяна, размер др.

Разширените възможности за **търсене в програмата File Explorer** са свързани с добавяне на оператори, добавяне на филтри за търсене, използване на специални символи.

- **Добавяне на операторите AND, OR и NOT.** Те се въвеждат само с главни букви в полето за търсене (фиг. 3).

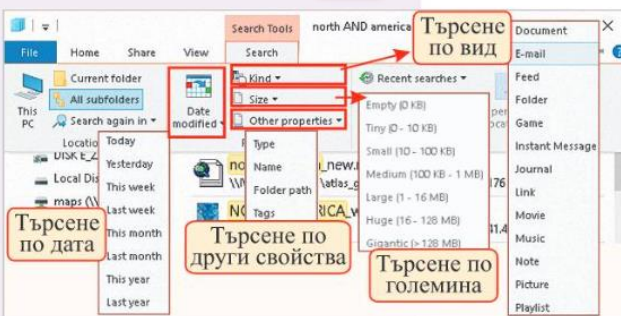
Фиг. 3

AND, OR, NOT - пример

1. north **AND** america – ако използвате оператора AND, ще намерите само файлове, съдържащи едновременно и двете думи дори когато те са на различни места във файла.

2. north **NOT** america – операторът NOT служи, за да намерите файлове, съдържащи думата „north”, но не и думата „america”.

3. north **OR** america – операторът OR служи, за да намерите файлове, съдържащи коя да е от думите „north” или „america”.

Фиг. 4

- **Добавяне на филтри за търсене.** Ако щракнете в полето за търсене на програмата File Explorer, се появява меню Search, в панела на което има възможности за разширено търсене (фиг. 4). Може да изберете време на създаване – Date Modified, големина на файла – Size, вид (документ, папка, изображение, програма, имейл и др.) – Kind, други свойства (тип на файл, име и др.) – Other properties.

Търсене на информация в интернет

Намирането на информация в интернет се извършва от търсещи машини – търсачки (search engines), указатели (directories), каталози, енциклопедии, виртуални библиотеки.

Виртуалните библиотеки и указателите са подходящи при търсене по общи въпроси, защото при тях се търси по определена тема.

За да се свърже с търсещите машини, потребителят използва програма “клиент”, която отправя заявка, получава резултата и го визуализира на компютъра или на мобилното устройство. Обикновено ролята на програма “клиент” се изпълнява от интернет браузър.

Най популярните търсещи машини са “Google”, “Bing”, “Yahoo”, “Baidu” (в Китай и Япония), “Yandex” (в Русия).

Какво представляват търсещите машини. Това са специални програми, които събират информация от всички достъпни страници в интернет, обработват я и я съхраняват в огромни бази от данни. Когато потребителят иска да намери нещо в тях, той трябва да зададе **ключова дума**, фраза или комбинация от думи в полето за търсене. Това се нарича **заявка за търсене**. Търсещата машина я сравнява с информацията в базата данни и връща като резултат списък със страници. Когато се търси само по една дума, обикновено резултатът е списък от стотици адреси. Колкото повече ограничения се задават в заявката, толкова резултатът ще е по-качествен.

Не всички търсачки дават еднакъв резултат от търсенето.

Критерии за филтриране на информация

Кавички. Заграждайте с кавички думите, които вървят заедно. Ако напишете „Иван Петров”, ще получите резултати, съдържащи името Иван Петров. Ако напишете Иван Петров, ще получите всеки с име Иван и всеки с име Петров, които могат да се намерят в интернет.

Изваждане. Тире, поставено пред някоя дума, изолира всички сайтове, които я съдържат. Ако търсите информация за Левски като историческа личност, е добре да напишете “Левски –футбол”.

Или-или. Думата “или” (на английски OR и задължително с главни букви) пести време. Ако потърсите “почивка Варна OR Несебър”, резултатите от двете дестинации няма да се смесят.

Търсене на връзки. Търсите даден линк? Просто добавете “inanchor:”. Командата е полезна при търсене на имейл адреси, които често се изписват под името на човека за връзка

Търсене в заглавието. С командата “intitle:” търсите само в заглавията на страниците. Полезно е примерно, когато търсите в архив на вестник.

Намиране в текста. Командата “intext:” е обратното на „intitle:”. С нея прескачате заглавията и търсите само в текста на страниците.

Речник. Ако търсите дефиниция за непознат термин, напишете “define:” и след това непознатата дума и търсачката ще претърси целия интернет и ще извади няколко обяснения за това, което сте въвели.